

Wie: Stephanie Bohnen

Wat: bezoekvrijwilliger

Waar: het Kalfaat, een gesloten structuurafdeling voor langdurig psychiatrische patiënten op de locatie in Capelle

Elke maandagochtend komt Stephanie tegen half tien aan bij het Kalfaat om de patiënten wat gezelligheid en afleiding te bieden. Ze doet dat nu bijna een jaar. Deze maandag is ze warm aangekleed want het is nog altijd winter. In haar rugzak heeft ze materiaal bij zich om met de patiënten te kunnen tekenen of knutselen.

Wanneer ze binnenkomt wenst ze de patiënten een goede morgen en legt haar meegebrachte spulletjes op de tafel van de huiskamer: kleurplaten, tekenpotloden, verf, knutselpapier. Omdat spullen op de

afdeling vaak kapot gaan of kwijt raken, neemt ze die zelf van huis mee. Zo'n twee of drie patiënten zijn altijd wel geïnteresseerd, een paar anderen volgen meestal.

Een vast onderdeel van de ochtend is een wandelingetje naar buiten met degenen die dat willen. Ze neemt de patiënten mee voor een wandelingetje op het terrein of een bezoek aan het winkeltje. Een enkele keer gaat ze ook met iemand naar de supermarkt in de buurt. Stephanie heeft geen vast programma, ze sluit zich aan bij wat de patiënten graag willen. Ze is aanwezig in de huiskamer en wacht de vragen van de patiënten af. Aan feestdagen als Sinterklaas, Kerstmis of Pasen schenkt ze altijd extra aandacht. Afgelopen zondag was het Valentijn en één van de patiënten wilde iets maken met hartjes. Dan worden er hartjes getekend, gekleurd, uitgeknipt en op papier geplakt.

Kun je iets vertellen over je werk bij het Kalfaat?

“Toen ik als pas afgestudeerd psycholoog bij Parnassia in Den Haag kwam werken wilde ik graag wat meer ervaring opdoen met psychiatrische patiënten. In mijn werk heb ik vooral behandelcontacten met patiënten, maar ik wilde graag meer weten over hoe hun leven eruit ziet. Hoe zijn ze als patiënt, wat doen ze overdag. Dat soort gewone, alledaagse dingen.

Omdat ik vier dagen in de week werk, heb ik één dag vrij en die wilde ik graag zinvol benutten. Het liefst in Rotterdam omdat dit voor mij goed bereikbaar is.

De keuze om als vrijwilliger iets bij Bavo-Europoort, evenals Parnassia een onderdeel van de Parnassiabavogroep, te doen was dus snel gemaakt. Via de website zag ik dat er bezoeker-vrijwilligers werden gevraagd bij het Kalfaat. Ik maakte een afspraak met Jeanneke en toen ging het snel. Ik maakte er kennis met de afdeling en kon meteen aan de slag.

Mijn werk als vrijwilliger bij het Kalfaat verschilt duidelijk van mijn werk als psycholoog bij Parnassia. Bij Parnassia werk ik op een gesloten afdeling voor acute psychiatrie. Dat zijn iets andere patiënten dan hier op het Kalfaat. Op de afdeling acute psychiatrie is de problematiek van de patiënten heftiger, ze zijn vaak psychotisch of suïcidaal. De problemen bij de patiënten op het Kalfaat bestaan in een aantal gevallen al langer en zijn minder heftig, minder acuut.

Mijn insteek is hier ook anders. Het gaat me hier niet om klachten en problemen. Integendeel, ik probeer de patiënten zoveel mogelijk van hun problemen, hun ziekte af te leiden. Ik ben hier nadrukkelijk geen behandelaar. Natuurlijk luister ik wel naar hun verhalen, maar ik probeer zoveel mogelijk aandacht te geven aan positieve dingen, aan dingen die goed gaan.

Toen ik voor het eerst op de afdeling kwam, begon ik met mezelf voor te stellen als vrijwilliger. Ik legde uit dat ik kwam om met wie dat wilde een praatje te maken, een spelletje te doen of een wandelingetje te maken. Het was in het begin vooral aftasten, voor mij en voor de patiënten. Om een beetje aan elkaar te wennen ging ik in de huiskamer zitten en probeerde wat contact te maken. Toen ik merkte dat patiënten geïnteresseerd waren begon ik wat dingen met ze te doen.

Met de een heb ik meer contact dan met een ander. Niet iedereen heeft evenveel behoefte aan een vrijwilliger. Het gaat vooral om die mensen die ergens behoefte aan hebben, dat je die iets extra's kunt geven. Je moet bedenken dat een aantal patiënten weinig bezoek krijgt. Die wil je iets extra's geven."

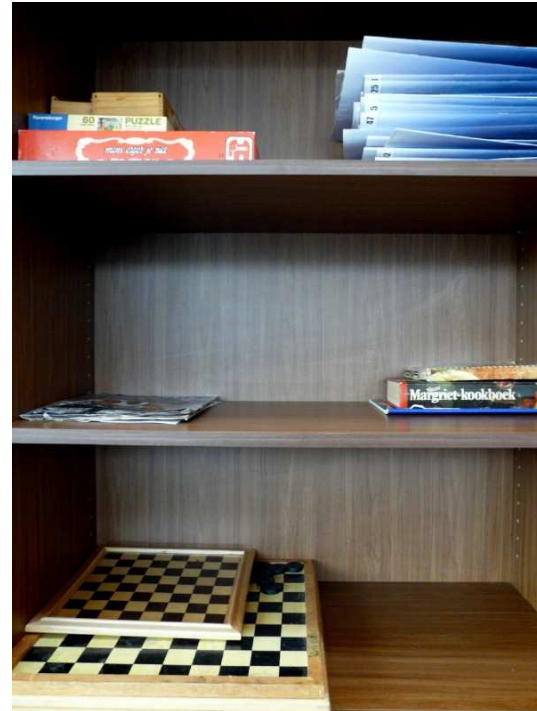
Wat vind je leuk aan het werk?

"Het is heel fijn om te zien als patiënten opknappen. In het jaar dat ik hier nu ben heb ik verschillende patiënten zien binnenkomen en weer vertrekken. In zo'n jaar zie je hun ontwikkeling, je ziet ze opknappen. Dat is ook het leuke vergeleken met mijn werk als psycholoog bij Parnassia. Als mensen daar op de afdeling weggaan zijn ze misschien iets stabiel, maar zijn ze nog steeds erg ziek. Dat is hier anders. Juist de ontwikkeling die ik hier bij een aantal patiënten zie, maakt het vrijwilligerswerk leuk.

Ik heb het hier erg naar mijn zin. Ik heb vaste contacten met een aantal patiënten, waar ik een band mee heb opgebouwd. Ze weten wie ik ben, ze weten dat ik elke week kom en ze rekenen op me. Door een aantal patiënten wordt ik ook elke keer vrolijk begroet.

Ik probeer soms ook echt iets extra's te doen, de patiënten een beetje te verwennen. Toen ik jarig was bijvoorbeeld heb ik gebak voor ze meegenomen. Dat vonden ze heel speciaal, zoiets verwachten ze niet. De zorg op de afdeling is goed, maar er gebeurt niet vaak iets bijzonders. De patiënten even uit de sleur halen, daar gaat het mij vooral om. Ik zie de mensen dan echt opfleuren, het even wat meer naar hun zin hebben. Ze worden geprikkeld om wat actiever te worden. Het is mooi te zien als dat lukt.

Er is bijvoorbeeld een meneer die heel gesloten is. Die heb ik met rust gelaten en zelfs bewust een beetje genegeerd. Dat duurde totdat hij het niet meer leuk vond en hij uit zichzelf, hoe onbeholpen misschien ook, contact zocht. Zo'n vooruitgang vind ik heel bijzonder. Het is bijzonder te zien hoe ieder op zijn of haar eigen manier toch contact probeert te zoeken. Dat is vooruitgang!

Zelf leer ik er ook van. Sommige mensen testen je uit. Ze willen iets van me gedaan krijgen en kijken hoever ze daarmee kunnen gaan. Anderen proberen indruk te maken. Het leert me wel mijn eigen grenzen te bepalen.”

Hoe ziet je toekomst als vrijwilliger eruit?

“Tja. Omdat mijn werk als psycholoog uitgebreid is van vier naar vijf dagen per week, heb ik geen tijd meer voor dit vrijwilligerswerk. Volgende week ben ik voor het laatst en zal dan ook met gebak afscheid nemen van de patiënten. Maar ik vind het wel leuk om incidenteel nog een bijdrage te leveren. Ik voel me erg betrokken bij de mensen hier en zal het ook zeker missen.”

(HO)